

ΚΕΙΜΕΝΟ : «Τα ήθη των νέων», Αριστοτέλης *Ρητορική* 4^{ος} αι. π.Χ.

Οι νέοι αισθάνονται **σφοδρές** επιθυμίες και μπορούν να εκπληρώσουν εκείνο που επιθυμούν. Είναι ευμετάβλητοι και γρήγορα χορταίνουν με κείνα που επιθύμησαν, και γι' αυτό, ενώ δοκιμάζουν σφοδρές επιθυμίες, πολύ γρήγορα αδιαφορούν. Αυτό συμβαίνει, επειδή η θέλησή τους, ενώ είναι έντονη, δεν έχει ταυτόχρονα και μεγάλη διάρκεια – όπως συμβαίνει στον άρρωστο με την πείνα και τη δίψα.

Έχουν ροπή προς την οργή, παραφέρονται εύκολα και ακολουθούν εκείνο που αποφάσισαν πάνω στο θυμό τους, χωρίς να μπορούν να συγκρατηθούν. Και τούτο, επειδή από εγωισμό δε δέχονται την **περιφρόνηση** και αγανακτούν, όταν νομίζουν πως αδικούνται. Αγαπούν τις τιμές κι ακόμα πιο πολύ τη νίκη, επειδή τα νιάτα θέλουν να υπερέχουν και η νίκη είναι ένα είδος υπεροχής. Αγαπούν αυτά τα δύο πιο πολύ – ή καλύτερα – δεν τους ενδιαφέρει το χρήμα ολότελα, επειδή ακόμα δεν έχουν δοκιμάσει τι θάπει φτώχεια.

Οι νέοι δεν έχουν κακές διαθέσεις. Είναι μάλλον καλοί, επειδή δεν είδαν ακόμη πολλά παραδείγματα διεφθαρμένων ανθρώπων. Είναι **ευκολόπιστοι**, επειδή ακόμα δεν τους έχουν εξαπατήσει συχνά. Είναι γεμάτοι ελπίδες, κι αυτό συμβαίνει επειδή η φύση τους έχει προικίσει με κάποιο είδος θέρμης, σαν εκείνη που νιώθουν αυτοί που έχουν πει πολύ κρασί. Αλλά η ιδιότητά τους αυτή οφείλεται και στο ότι δεν έχουν δοκιμάσει πολλές αποτυχίες. Ζούνε κυρίως με την ελπίδα, επειδή η ελπίδα αφορά το μέλλον ενώ η ανάμνηση το παρελθόν. Και για τους νέους το μέλλον είναι μεγάλο ενώ το παρελθόν μικρό. Αλήθεια, στην αρχή της ύπαρξης δεν μπορεί να υπάρξει καμιά ανάμνηση, ενώ όλες οι ελπίδες επιτρέπονται. Και γι' αυτό το λόγο εύκολα εξαπατώνται, επειδή και εύκολα σχηματίζουν ελπίδες. Και επειδή ρέπουν προς την οργή και την ελπίδα, είναι γενναίοι, επειδή η μία ιδιότητά τους συντελεί στο να μη φοβούνται, ενώ η άλλη τους δίνει θάρρος. Αλήθεια, κανένας δε φοβάται, όταν είναι θυμωμένος, ενώ η ελπίδα της επιτυχίας κάνει θαρραλέους.

Οι νέοι αγαπούν τους φίλους τους και τους συντρόφους τους πιο πολύ, παρά αυτοί που βρίσκονται σε μεγαλύτερη ηλικία, και τούτο, επειδή νιώθουν μεγάλη ευχαρίστηση να ζουν μαζί με τους άλλους κι ακόμα δεν έχουν αρχίσει να σχηματίζουν κρίσεις με βάση το συμφέρον τους για κανένα πράγμα, λοιπόν ούτε και για τους φίλους τους.

Όλα τα σφάλματά τους προέρχονται από την υπερβολή, επειδή οι νέοι δεν τηρούν το λόγο του Χίλωνα (μηδέν άγαν). Αλήθεια, υπερβάλλουν σε όλα. Αγαπούν υπερβολικά, μισούν υπερβολικά και το ίδιο συμβαίνει και για όλες τις πράξεις τους. Πιστεύουν πως ξέρουν τα πάντα και ανακατεύονται στα πάντα και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο είναι υπερβολικοί. Αν συμβεί να διαπράξουν κάποιο αδίκημα, αυτό οφείλεται στην αυθάδεια και όχι στην κακία. Αισθάνονται εύκολα οίκτο, επειδή θεωρούν όλους τους ανθρώπους απλούς και ενάρετους. Αλήθεια, κρίνουν τους άλλους με τη δική τους **αθωότητα** και γι' αυτό πιστεύουν ότι κάτι που παθαίνει κάποιος άλλος δεν αξίζει να το πάθει.

A. Να πληροφορήσετε τους συμμαθητές σας για το περιεχόμενο του κειμένου με μία *περίληψη* του σε 100 λέξεις.

Μονάδες 25

B.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με *Σωστό* ή *Λάθος* με βάση το περιεχόμενο του κειμένου. Μην αντιγράψετε τις προτάσεις.

- α. Οι νέοι περιφέρονται εύκολα πάνω στο θυμό τους.
- β. Η οργή τους κάνει ατρόμητους, ενώ η ελπίδα θαρραλέους.
- γ. Νιώθουν μεγάλη ευχαρίστηση να κρίνουν με βάση το συμφέρον τους.
- δ. Οι νέοι πιστεύουν εύκολα στην καλοσύνη των ανθρώπων.

Μονάδες 8

B.2. α. Με ποιο *τρόπο* αναπτύσσει ο συγγραφέας τη δεύτερη παράγραφο; [Δικαιολογήστε σύντομα]

Μονάδες 2

β. Να αντιγράψετε στο γραπτό σας την *αναλογία* που υπάρχει στην τρίτη παράγραφο.

Μονάδες 2

B.3. Να ξαναγράψετε την τέταρτη παράγραφο του κειμένου (*Οι νέοι αγαπούν..... τους φίλους τους*), αλλάζοντας όμως το *ύφος*. Πώς θα έλεγε το ίδιο περιεχόμενο ένας νέος της ηλικίας σας σε προφορικό λόγο;

Μονάδες 5

B.4. Να βρείτε ένα *αντώνυμο* για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

σφοδρές , περιφρόνηση , ευκολόπιστοι , αθωότητα

Μονάδες 8

Γ Σε εκδήλωση που διοργανώνει το σχολείο σας με τη συμμετοχή μαθητών, γονέων, καθηγητών, ιερωμένων και εκπροσώπων της δημοτικής αρχής και που έχει σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και το γόνιμο διάλογο πάνω στα προβλήματα των σημερινών νέων, καλείστε, ως εκπρόσωποι της μαθητικής κοινότητας, να συντάξετε μια *προφορική εισήγηση 500 λέξεων* στην οποία **να εκθέσετε τα αιτήματά** σας προς όλες τις πλευρές **για το πώς θέλετε να σας συμπεριφέρονται και να σας στηρίζουν**, ώστε να αντιμετωπίζετε αποτελεσματικότερα τα προβλήματα της ηλικία σας.

Σημ. :[Τα αιτήματα να υποστηρίζονται με την κατάλληλη αιτιολόγηση.]

Μονάδες 50